

Těleso a pole / Prostor jako pole

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2004](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2004](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 7. 12. 2004
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 7. 12. 2004

Těleso a pole / Prostor jako pole

Představa prázdného prostoru, který by byl předpokladem pro existenci každého rozprostraněného tělesa, se ukázala jako předsudečná a nadále neudržitelná. Právě naopak musíme předpokládat, že tzv. obecný prostor je vytvářen mnoha „tělesy“, která jednak „vykonávají“ svou vlastní prostorovost, jednak „vykonávají“ (vytvářejí) jakési pole ve svém okolí, a to pole, které velmi rychle slábne s rostoucí vzdáleností od tělesa, jež toto pole vytváří. (Problém ovšem nastává, když chceme tuto okolnost nějak kvantifikovat, např. podobně jako tomu je s gravitací.) To, jak se kupříkladu hovoří o tom, že nahromaděná hmota zakřivuje prostor ve své blízkosti, nemůže být správně chápáno, pokud nepřipustíme, že taková „hromada“ jakýsi prostor kolem sebe vytváří. Přitom ovšem tento vytvářený prostor-pole interaguje s mnoha jinými prostory-poli v nejbližším i vzdáleném okolí, a to, co pozorujeme jako „zakřivení prostoru“, je ve skutečnosti až výsledkem těchto nesčíslných interakcí. Zároveň musíme pamatovat na to, že když nyní mluvíme o „tělesech“, máme na mysli (nebo bychom na mysli měli důsledně mít) pravá jsoucna (a nikoli hromady jsoucen nižších úrovní), a to jsou „pravé události“. Takže ono pole, které je takovými jsoucnými-událostmi vytvářeno v jeho okolí, je nejen prostorové, ale také časové. Tak, jako má každé (skutečné) jsoucno kolem sebe časové pole, jehož „časovost“ musíme odlišit od časování samého jsoucna (které je událostí), tak má každé takové jsoucno jakožto „těleso“ kolem sebe jakési prostorové pole, jehož prostorovost je primární, ale vchází v interakce s prostorovostí mnohých jiných těles-jsoucen, a tak se stává základem toho, čemu jsme si zvykli říkat „prostor“ v obecném smyslu (a umisťovat do něho všechny jednotlivá tělesa).

(Praha, 041207-1.)